

Matematika jako jeden z nástrojů přizpůsobování i ovlivňování

Kromě schopnosti přesně kvantifikovat okolní svět a tyto údaje zpracovávat může matematika pomocí svého vnitřního aparátu nahlédnout do kvalitativních vlastností přírodních i společenských zákonitostí. Na základě svých výsledků, které mohly být po dlouhou dobu považovány za ryze teoretické, pak může „vysvětlovat“ na první pohled nepochopitelné jevy, „předvídat“ některé budoucí události nebo „vidět“ do dalekého vesmíru a do mikrosvěta. Matematické modely jsou často levnou alternativou finančně velmi nákladných laboratorních experimentů a někdy je to dokonce jen jediná možnost, jak se dovědět něco nového. K tomu všemu je potřebný hluboký matematický výzkum, který zdánlivě nemá s konkrétní motivací či aplikací nic společného. Ve svém důsledku však výsledky, které matematika přináší, umožňují lidskému druhu, aby se včas přizpůsobil nástrahám okolního světa, případně aby tento svět měnil „k obrazu svému“. Odpověď na otázku, zda je to dobře či špatně, bych ponechal na filozofech.

Prof. RNDr. Pavel Drábek, DrSc.
je český matematik a vysokoškolský pedagog. Vystudoval Matematicko-fyzikální fakultu UK v Praze. Působí na Západočeské univerzitě v Plzni, kde po více jak dvě desetiletí vede katedru matematiky na Fakultě aplikovaných věd. Od roku 2003 je členem Učené společnosti České republiky. Zabývá se teorií nelineárních obyčejných a parciálních diferenciálních rovnic.